

(5. 4.)

BIJLAGE B.

(Zie hoofdst. E, §§ 2 en 4 van het verslag.)

OVERZICHTEN

BETREFFENDE DE

OORLOGSMARINE

IN

NEDERLANDSCH-INDIË,

MEERENDEELS OVER 1898.

1. Algemeen overzicht betreffende het materieel over 1898 en het 1ste kwartaal van 1899.
2. Specificatie betreffende de samenstelling van het personeel op ult. 1897 en ult. 1898.
3. Statistiek over 1898 betreffende de aanvulling van en de verliezen aan personeel.
4. Statistiek over 1894 t/m 1898 betreffende de behandelde zieken, afgekeurden en overledenen.
5. Opgaven betreffende hetgeen de in de laatste jaren voor rekening der Indische geldmiddelen gebouwde schepen der Indische militaire marine nieuw hebben gekost en wat er sedert tot ult. 1898 voor onderhoud, herstelling, enz. aan ten koste is gelegd.
6. Opgaven over het tijdvak 1 April 1898 t/m 31 Maart 1899 betreffende het dokken, enz. door schepen der oorlogsmarine (en ook door die der gouvernementsmarine): 1°. te Soerabaija (marine-etablisement), te Sabang op Poeloe Weh (gouvernementsdok) en te Tandjong Priok (particuliere werf), en 2°. te Singapore en te Pinang.
7. Opgaven nopens den omvang van het bedrijf bij het marine-etablisement te Soerabaija, meeren- deels over 1897 en 1898.

NAMEN DER SCHEPEN.	
1.	a. Aantal schroeven.
3.	b. Samenstelling. ¹⁾
4.	c. Op stapel gezet.
5.	A. Te water gelaten. B. In Ned.-Indië aangekomen of alhier in dienst gesteld.
6.	Grootste lengte in M. ²⁾
7.	Grootste breedte in M. ²⁾
8.	Grootste diepgang in d.M. ⁴⁾
9.	Waterverplaatsing in M ³ , zee- water (1026 K.G.).
10.	Geschut.
11.	Aantal stukken.
12.	Buizen.
13.	Kanonnen.
14.	Sparren.
15.	Stoomvermogen in indicateur- paardekrachten.
16.	Grootste proefvochtvaart. ³⁾
17.	Brandstof—(steenkolen—) berg- ruimte in M ³ . ⁶⁾
18.	Grootste vol te houden dienst- vaart.
19.	Vaart bij voordeelsg brandstof- verbruik.
20.	Bij de vaart van kolom 18.
21.	Bij de vaart van kolom 19.
	Af te leggen weg in zeemijlen met nor- malen voorraad. ⁷⁾

INDISCHE MILI

Panterschip.																		
Koning der Nederlanden	—	I.J.	1871 Amsterdam (Rijkswerf)	A. . . . 1874 B. . 15 Juni 1878	85.3	15.2												
Pantserdekkorvet.																		
Samatra.	2	S.	1888 Amsterdam (Kon. fabriek voor stoom- en andere werktuigen)	A. . . . 1890 B. . 22 Nov. 1891	70	11.3	42.5	1720	Kan. v. 21 c.M. A. n°. 2 " " 15 " " " " " " 12 " L.A. " " 7.5 " A. " " 3.7 " " " rev. v. 3.7 c.M. Mr. v. 7.5 A.	1 1 2 1 4 2 1	2	2350	15.6	210 280	13.5	9.5	1440	3080
										12								
Flotteljevaartuigen.																		
Java.	1	I.J. K.	1885 Fijenoord (Nederl. stoom- bootmaatsch.)	A. . . . 1885 B. . . 8 Juni 1886	62.6	9.5	43	1300	K. v. 15 c.M. A. n°. 1 " " 12 " K.A. " " 7.5 " A. " " 3.7 " " Mr. " 7.5 " A.	1 3 1 2 1		1017	12.6	200	9.5	7.5	1820	2340
										8								

1) IJ. = ijzer; C. = compound; S. = staal; H. = hout; Cp. = composite; K. = gekoepeld; Z. = gezinkt.
2) Lengte van den romp over alles.
3) Breedte van den romp op het grootspant over de buitenhuid zonder uitbouwswels.
4) Grootste diepgang van den romp bij normale toelading, stoomketels op peil.

van het Indisch en van het auxiliair eskader.

Pantser in millimeters. 1)				Bevond zich op 31 December 1898 in:	BEMANNING.						Toestand op 1 April 1899.			Bijzondere aanteekeningen.	Verrichtingen, bewegingen, enz. gedurende het tijdvak van 1 April 1898 tot en met 31 Maart 1899. (Zie voor het dokken en herstellen de opgaven sub 6 van deze bijlage.)
Gordel.	Toren of barbette.	Comm. toren.	Dek.		Bepaalde sterkte (ongerekend de als bovenrol toege- stane verhooging).		Aanwezige sterkte volgens op onderstaand tijdstip laatst ontvangen weekrapport.				Romp.	Werktuigen.	Ketels.		
					31 Dec. 1897.		31 Dec. 1898.								
					Euro- peanen.	Inlan- ders.	Euro- pe- auen.	Inlan- ders.	Euro- pe- anen.	Inlan- ders.					
22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.	36.	37.

TAIRE MARINE.

[illegible]

2) De opgegeven cijfers gelden voor het gebruik van Cardiff-kolen; bij gebruik van Indiache kolen is de af te leggen weg gemiddeld 8.6 pct. kleiner.

N A M E N DER S C H E P E N.	Aantal schroeven.	Samenstelling. ¹⁾	Op stapel gezet.	A. Te water gelaten. B. In Ned.-Indië aangekomen of aldaar in dienst gesteld.	Grootste lengte in M. ²⁾	Grootste breedte in M. ³⁾	Grootste diepgang in d.M. ⁴⁾	Waterverplaatsing in M ³ zee- water (1026 K.G.).	Geschut.		Torpedo- inrich- tingen.			Stoomvermogen in indicateur- paardekrachten.	Grootste proefvoortvaart. ⁵⁾	Brandstof- (steenkolen-) berg- ruimte in M ³ . ⁶⁾	Grootste vol te houden dienst- vaart.	Vaart bij voordeelig brandstof- verbruik.	Af te leggen weg in zeemijlen met nor- malen voorraad. ⁷⁾	
									Soort.	Aantal stukken.	Buizen.	Kanonnen.	Sparren.						Bij de vaart van kolom 18.	Bij de vaart van kolom 19.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.
<i>Batavia</i>	1	IJ. Z.	1875 Amsterdam (Kon. fabriek voor stoom- en andere werktuigen)	A. . . . 1876 B. . . 3 Sept. 1877	53.5	9	36	850	K. getr. v. 18 c.M. „ v. 12 c.M. K.A. n ^o . 1 „ „ 7.5 „ A. „ „ 3.7 „ Mr. van 7.5 c.M. A.	1 2 1 2 1 7	..	..	..	400	9.2	117	7.75	4.75	1457	1608
<i>Makassar</i>	1	IJ. Z.	1876 Amsterdam (Kon. fabriek voor stoom- en andere werktuigen)	A. . . . 1877 B. . . 7 Nov. 1877	54	9	37	880	K. getr. v. 16 c.M. st. „ v. 12 c.M. K.A. n ^o . 1 „ „ 7.5 „ A. „ „ 3.7 „ Mr. van 7.5 c.M. A.	1 2 1 2 1 7	..	..	..	315.7	8.6	120	8	5.75	1312	1532
<i>Madura</i>	1	IJ. Z.	1879 Amsterdam (Kon. fabriek voor stoom- en andere werktuigen)	A. . . . 1880 B. . . 29 Oct. 1880	54	9	36	853	K. v. 15 c.M. A. n ^o . 1. „ „ 12 „ K.A. „ „ „ „ 7.5 „ A. „ „ 3.7 „ Mr. van 7.5 c.M. A.	1 3 1 2 1 8	..	..	..	400	9.25	132	7.5	5.5	1770	2560
<i>Bali</i>	1	IJ. Z.	1877 Fijenoord (Nederl. stoom- bootmaatsch.)	A. . . . 1878 B. . . 14 Nov. 1883	53.6	9	37	853	K. v. 15 c.M. A. n ^o . 1 „ „ 12 „ K.A. „ „ „ „ 7.5 „ A. „ „ 3.7 „ Mr. van 7.5 c.M. A.	1 3 1 2 1 8	..	..	..	400	9	100	8	6.5	1505	2120
<i>Flores</i>	1	S. Z.	1886 Amsterdam (Kon. fabriek voor stoom- en andere werktuigen)	A. . . . 1887 B. . . 28 Oct. 1887	52.85	7.8	34.5	550	K. v. 12 c.M. K.A. n ^o . 1 „ „ 7.5 „ A. „ „ 3.7 „ Mr. van 7.5 c.M. A.	3 1 2 1 7	..	..	..	652	12.9	96	10	5.5	1500	2500
<i>Ceram</i>	1	S. Z.	1886 Vlissingen (Kon. Maat- schappij „de Schelde“)	A. . . . 1887 B. . . 29 Oct. 1887	52.85	7.8	31.2	550	K. v. 12 c.M. K.A. n ^o . 1 „ „ 7.5 „ A. „ „ 3.7 „	3 1 2 6	..	..	..	800	12.8	84	10.25	5.25	2052	3200
<i>Lombok</i>	1	S. K.	1890 Amsterdam (Huygens en van Gelder)	A. . . . 1891 B. . . 21 Mei 1892	52.45	8.3	33.5	600	K. v. 12 c.M. K.A. n ^o . 1 „ „ 7.5 „ A. „ „ 3.7 „ Mr. van 7.5 c.M. A.	3 1 2 1 7	..	..	..	990	12.2	85	11	8	1332	1930

a) Verminderd met 1 kapitein-luitenant-ter-zee.

N A M E N DER S C H E P E N.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Geschut.		Torpedo- inrich- tingen.			15.	16.	17.	18.	19.	Afte leggen weg in zeemijlen met nor- malen voorraad. 7)	
										Soort.	Aantal stukken.	Buizen.	Kanonnen.	Sparren.						Bij de vaart van kolom 18.	Bij de vaart van kolom 19.
				Op stapel gezet.	A. Te water gelaten. B. In Ned.-Indië aangekomen of alhier in dienst gesteld.	Grootste lengte in M. 2)	Grootste breedte in M. 3)	Grootste diepgang in d.M. 4)	Waterversplaatsing in M ² , zee- water (4026 K.G.).												
<i>Sumbawa</i>	1	S.	1890 Vlissingen (Kon. Maat- schappij „de Schelde”)	A. . . . 1891 B. . . . 7 Juni 1892	53.25 8.1 34.5 600	K. v. 12 c.M. K.A.n°. 1 „ „ 7.5 „ „ A. „ „ 3.7 „ „ Mr. van 7.5 c.M. A.	3 1 1 7				930	12.5	88	10.5	7	1170	1900				
<i>Borneo</i>	1	Cp. K.	1892 Glasgow (Clydebank J. en E. Thom- son)	A. . . . 1892 B. . . . 6 Febr. 1894	53.86 9.45 40.5 800	K. v. 10.5 c.M. A. „ „ 7.5 „ „ „ „ 3.7 „ „ rev. v. 3.7 c.M. Mr. van 7.5 c.M. A.	6 1 1 1 12				1040	13.23	155	12	8.5	2035	1936				
<i>Nias</i>	2	S.	1894 Amsterdam (Huygens en van Gelder)	A. . . . 1895 B. . . . 11 April 1896	53.9 9.44 36 812.38	K. v. 12 c.M. K.A.n°. 1 „ „ 7.5 „ „ A. „ „ 3.7 „ „ Mr. van 7.5 c.M. A.	3 1 4 1 9				1227	13.05	148	11	10	2164	2400				
<i>Mataram</i>	2	S.	1895 Amsterdam (Huygens en van Gelder)	A. . . . 1896 B. . . . 31 Maart 1897	53.9 9.44 36.5 809.52	K. v. 10.5 c.M. A. „ „ 7.5 „ „ „ „ 3.7 „ „ rev. v. 3.7 c.M. Mr. v. 7.5 c.M. A.	2 1 4 2 1 10				1345	12.95	154	11.2	8.25	1600	2480				
<i>Eas</i>	2	S.	1896 Vlissingen (Kon. Maat- schappij „de Schelde”)	A. . . . 1897 B. . . . 13 Aug. 1897	53.9 9.44 36.5 820	K. v. 10.5 c.M. A. „ „ 7.5 „ „ „ „ 3.7 „ „ rev. v. 3.7 c.M. Mr. van 7.5 c.M. A.	2 1 4 2 1 10				1235	12.8	149	10.3	8	2027	2260				

Pantser in millimeters. 1)				Bevond zich op 31 December 1898 in:	BEMANNING.						Toestand op 1 April 1899.			Bijzondere aanteekeningen.	Verrichtingen, bewegingen, enz. gedurende het tijdvak van 1 April 1898 tot en met 31 Maart 1899. (Zie voor het dokken en herstellen de opgaven sub 6 van deze bijlage.)
Gordel.	Toren of barbette.	Comm. toren.	Dek.		Bepaalde sterkte (ongerekend de als bovenrol toegeestane verhooging).		Aanwezige sterkte volgens op onderstaand tijdstip laatst ontvangen weekrapport.								
					31 Dec. 1897.		31 Dec. 1898.								
					Euro-peanen.	Inlan-ders.	Euro-peanen.	Inlan-ders.	Euro-peanen.	Inlan-ders.	Romp.	Werktuigen.	Ketels.		
22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.	36.	37.
				dienst	57	27	60	25	57	27	goed	zeer goed	zeer goed		Bleef in het behandelde tijdvak voor het station Noordelijk Sumatra aangewezen. De verankering van het 3000-tons dok in de Sabang-baai (Poeloe Weh) in Mei 1898 geschiedde onder de leiding van den commandant van de <i>Sumbawa</i> .
				dienst	75	27	73	28	82	24	zeer goed	goed	goed		Vertoefde van 31 Maart tot 11 Juli 1898 te Soerabaja tot het ondergaan van herstellingen, werd toen weder toegevoegd aan de scheepsmacht te Soen-Java en Borneo en bleef daartoe behooren tot bij de onthinding van die scheepsmacht op 12 Februari 1899. Gedurende de tweede helft van Juli en bijna de geheele maand Augustus werd de <i>Borneo</i> in de residentie Amboins benuttigd, waar, na gehouden overleg met het hoofd van gewestelijk bestuur, de Key-, Zuidwester- en Tenimber-eilanden werden bezocht, bij welke gelegenheid actief moest worden opgetreden tegen een tweetal kampongs op laatstgenoemde groep (verg. blz. 40 van het verslag hiervóór). Den 26sten Augustus weder te Amboina teruggekeert, vertrok de <i>Borneo</i> den 30sten d. o. v. naar Makassar, woonde aldaar van 1 tot 9 September de inhuldigingsleesten bij en deed vervolgens dienst in de wateren van Lombok Van 14 November tot 23 December werd het schip gebezigd ter bekruising van de wateren ter Noordkust van Nieuw-Guinea en ter observatie van de Mapia-eilanden in verband met de gebeurtenissen op de Philippijnen. Op den terugtocht bezocht het schip de nieuwe bestuursvestiging te Fak Fak (Westkust van Nieuw-Guinea) en vervolgens Gisser (residentie Amboina) en Koepang (residentie Timor), doch wegens den zeer ongunstigen weerstoestand moest van een voorgenomen bezoek aan de Kleine Soenda-eilanden worden afgezien. Den 14den Januari 1899 was de <i>Borneo</i> te Makassar terug. Na het vertrek van laatstgemelde plaats (op 2 Maart) verbleef het schip voorloopig te Tandjong Priok, voldeed aan eene opdracht met betrekking tot de Duizendeilanden en werd op 3 April aan de Java-divisie toegevoegd.
				dienst	64	29	67	27	68	25	zeer goed	zeer goed	zeer goed		Bleef in het behandelde tijdvak aangewezen voor het station Noordelijk Sumatra, verleende hulp bij het verankeren van het 3000-tons dok in de Sabangbaai (Poeloe Weh), nam deel aan de militaire expeditiën in het Pedirsche, in Fdi en ter Westkust van Atjeh, en verrichte opnemingen van de Bajan- en de Simpang-Anas-rivier ter Atjeh's Oostkust
				dienst	64	29	65	26	66	24	zeer goed	zeer goed	zeer goed		Bleef in het behandelde tijdvak aangewezen voor het station Noordelijk Sumatra, verleende hulp bij het ter plaatse brengen van het 3000-tons dok in de Sabang-baai, bracht de Kerti-rivier in kaart en verrichte opnemingen in de Kwala Maneh.
				dienst	64	29	65	29	67	24	zeer goed	zeer goed	zeer goed		In het begin van het behandelde tijdvak was de <i>Edi</i> behulpzaam bij de overbrenging van het 3000-tons dok van Soerabaja naar de Sabang-baai (Poeloe Weh). Na beëindiging van den sleeptocht vertrok het schip naar Soerabaja en, na een kort verblijf aldaar, den 20sten Mei naar Amboina om vervolgens, in verband met de gebeurtenissen op de Philippijnen, eerst de wateren benoorden Celebes (Mei-October) en daarna (October-medio November) die ter noordkust van Nieuw-Guinea te bekruisen en de in die wateren gelegen eilanden te observeren (verg. blz. 38 en 41 van het verslag hiervóór). Van de aanwezigheid van de <i>Edi</i> in laatstbedoelde wateren werd partij getrokken bij het bezoek van den resident van Ternate aan verschillende kustplaatsen ter Noordkust van Nieuw-Guinea, hetwelk ten doel had eenige hangende geschillen uit den weg te ruimen en waarbij een enkele maal door de <i>Edi</i> krachtig moest worden opgetreden. Tevens was dit schip tegenwoordig bij de installatie van den controleur op de nieuwe bestuursvestiging te Doreh, bij welke gelegenheid van eenige baaien en inhammen aldaar schetskaarten werden vervaardigd. Na beëindiging van den kruistocht vertrok de <i>Edi</i> naar Soerabaja, dokte aldaar en werd na aankomst te Makassar, waarwaarts zij den 19den December vertrok, aan de (sedert — op 12 Februari 1899 — ontbonden) scheepsmacht beoosten Java en Borneo toegevoegd.

N A M E N DER S C H E P E N.	Aantal schroeven. 2	Op stapel gezet. 3	A. Te water gelaten. B. In Ned.-Indië aangekomen of aldaar in dienst gesteld. 5	Grootste lengte in M. 2)	Grootste breedte in M. 3)	Grootste diepgang in d.M. 4)	Waterverplaatsing in M ³ zee- water (1026 K.G.). 9	Geschut. Soort. 10	Aantal stukken. 11	Torpedo- inrich- tingen. 12	Sparren. 13	Stoomvermogen in indicator- paardekrachten. 14	Grootste proefschijfvaart 5)	Brandstof- (steenkolien-) berg- ruimte in M ³ 6)	Grootste vol te houden dienst- vaart. 18	Vaart bij voordeel brandstof- verbruik. 19	Afte leggen weg in zeemijlen met nor- malen voorraad. 7)	Bij de vaart van kolom 18. 20	Bij de vaart van kolom 19. 21
<i>Serdang</i>	2	S.	1896 Vlissingen (Kon. Maat- schappij „de Schelde”)	A. . . . 1897 B. . . . 7 Dec. 1897	53.9	9.44	36.9	840	K. v. 10.5 c.M. A. „ „ 7.5 „ „ „ „ 3.7 „ „ „ rev. v. 3.7 c.M. Mr. van 7.5 c.M. A.	2 1 4 2 1 10	..	..	1290	12.9	14.9	11.5	10	1389	2124
<i>Koetri</i>	2	S.	1897 Amsterdam (Nederlandsche scheepsbouw- maatschappij)	A. . . . 1898 B. . . . 5 Nov. 1898	53.7	9.44	36	800.47	K. v. 10.5 c.M. A. „ „ 7.5 „ „ „ „ 3.7 „ „ „ rev. v. 3.7 c.M. Mr. van 7.5 c.M. A.	2 1 4 2 1 10	..	..	1412	13.51	14.4	11.6	8.5	1855	2240
<i>Siboga</i>	2	S.	1897 Amsterdam (Nederlandsche scheepsbouw- maatschappij)	A. . . . 1898 B. . . . 25 Jan. 1899	53.7	9.44	..	..	K. v. 10.5 c.M. A. „ „ 7.5 „ „ „ „ 3.7 „ „ „ rev. v. 3.7 c.M. Mr. van 7.5 c.M. A.	2 1 4 2 1 10	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Raderschip 2de klasse.																			
<i>Soembing</i>	..	IJ	1875 Soerabaja (Fabriek v.d. marine en het stoomwezen)	A. . . . 1877 B. . . . 4 Aug. 1879	62.52	10.2	25	652	K. v. 12 c.M. K.A. n ^o . 1 „ „ 7.5 „ A. „ „ 3.7 „	4 1 2 7	..	..	390	9	5.200 270	5.25	4.75	1340	1840
Torpedoboot.																			
<i>Cerberus</i>	1	S.	1887 Vlissingen (Kon. Maat- schappij „de Schelde”)	A. . . . 1888 B. . . . 6 Febr. 1889	38.22	3.96	14.2 (21) c)	83.91	K. v. 3.7 c.M.	2	2	1	912.5	21.2	12.5 15.6	15.8	7	400	740
Opnemingsvaar- tuigen.																			
<i>Banda</i>	1	Cp. K.	1872 Pijenoord (Nederl. stoom- bootmaatsch.)	A. . . . 1872 B. . . . 19 Aug. 1873	49.12	8.4	36	700	K. v. 7.5 c.M. A.	2	..	..	200	6.8	9.3	6	4.75	539	673

b) De kolenuimen van de *Soembing* hebben een inhoud van 270 M³. Wegens te groot wordenden diepgang worden echter gewoonlijk niet meer dan 200 M³ geladen, waardoor dit als normale berging is aangenomen.

Pantser in millimeters. 1)					Bevond zich op 31 December 1898 in:	BEMANNING.						Toestand op 1 April 1899.			Bijzondere aanteekeningen.	Verrichtingen, bewegingen, enz. gedurende het tijdvak van 1 April 1898 tot en met 31 Maart 1899. (Zie voor het dokken en herstellen de opgaven sub 6 van deze bijlage.)
Gordel.	Toren of barbette.	Comm. toren.	Dek.	Bepaalde sterkte (ongerekend de als bovenrol toege- stane verhooging).		Aanwezige sterkte volgens op onderstaand tijdstip laatst ontvangen weekrapport.				Romp.	Werktuigen.	Ketels.				
				Euro- peanen.		Inlan- ders.	31 Dec. 1897.		31 Dec. 1898.							
							Euro- peanen.	Inlan- ders.	Euro- peanen.				Inlan- ders.			
22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.	36.	37.	
				dienst	64	29	67	27	64	27	zeer goed	zeer goed	zeer goed		Den 4den Januari 1899 vertrok de <i>Edi</i> van daar voor eene hernieuwde bekruising van de wateren be- noorden Celebes, alwaar deze bodem, na terugkeer van de Sangi-, Talaut- en Naoesa-eilanden, ter noordkust van Celebes nog gebezigt werd (Maart) voor eene dienstreis, in verband staande met de te Soemalata (Gorontalo) plaats gehad hebbende ongere- geldheden. Op het einde van den verslagtijd bevond de <i>Edi</i> zich nog ter noordkust van Celebes.	
				dienst	64	29			63	26	zeer goed	zeer goed	zeer goed		Vertrok den 2den Mei 1898 van Tandjong Priok naar Soerabaja en van daar (11 Mei) naar de noord- kust van Nieuw-Guinea ter bekruising van de wateren aldaar in verband met de gebeurtenissen op de Phi- lippijnen. Op de reis derwaarts werden Amboina, Ternate en Halmahera bezocht. Deze kruistochten, waarbij Amboina als ververschingsplaats en als kolen- station diende, duurden tot het begin der maand October. Een op deze tochten ingesteld onderzoek naar de ligging der Stephen-eilanden leidde tot geen resul- taat. Het schip vertrok vervolgens naar Soerabaja, dakte aldaar en werd na afloop daarvan met ult. October toegevoegd aan de (sedert - op 12 Februari 1899 - ontbonden) scheepsmacht beoosten Java en Borneo.	
				dienst							zeer goed	zeer goed	zeer goed		Van 11 November tot 13 December deed de <i>Ser- dang</i> dienst in de wateren van Lombok en hield zich daar a tot einde Maart op aan de oostkust van Celebes ter bepaling van eenige riffen.	
				dienst							zeer goed	zeer goed	zeer goed		Kwam den 5den November 1898 uit Nederland te Oeleh aan en bleef verder aangewezen voor het station Noordelijk Sumatra.	
				buiten dienst			65	24							Kwam den 25sten Januari 1899 uit Nederland te Oeleh aan, vertrok van daar naar Tandjong Priok en vervolgens naar Soerabaja om, na daartoe meer in het bijzonder te zijn ingericht, den 21sten Februari ter beschikking te worden gesteld van den leider van het vanwege de Maatschappij ter bevordering van het natuurkundig onderzoek der Nederlandsche kolo- nien in te stellen onderzoek naar de fauna en flora van de zeeën en diepe bekkens in den Indischen Ar- chipel. Den 7den Maart vertrok de <i>Siboga</i> van Soe- rabaja ter aanvaarding van de bewuste wetenschap- pelijke reis.	
				dienst	14	4	14	15	15	21	goed	goed	goed		Bleef tot den 14den Mei 1898 voor het station Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo aangewezen, ging voort met de opnemings in Straat Laut en deed onderzoek naar eene geschikte plaats op het eiland Soewangi tot het oprichten van een vuurtoren. Ver- volgens vertrok de <i>Soembing</i> , geconvoeerd door de <i>Sumatra</i> , naar Soerabaja en werd aldaar den 16den Juni 1898 buiten dienst gesteld. Bij onderzoek aan het marine-etablisement aldaar werd het schip atge- keurd als oorlogsschip en bestemd om, na te zijn herdoopt in <i>Aroe-baai</i> , dienst te doen als loodsstations- schip voor de baai van dien naam ter Oostkust van Sumatra.	
				dienst	22	59	25	59	29	67	bruik- baar	bruik- baar	even bruik- baar		Stond gedurende het grootste deel van het behan- delde tijdvak op de helling bij het marine-etablis- sement te Soerabaja, ten behoeve van hare transfor- matie van spar- in vischtorpedoboot. Na beëindiging van deze transformatie (25 Februari 1899) was de <i>Cerberus</i> gestationneerd te Soerabaja en werd den 3den April 1899, bij aankomst te Tandjong Priok, aan de Java-divisie toegevoegd.	
				dienst											Was, met uitzondering van het tijdvak 2 Mei-18 September 1898, hetwelk benuttigd werd om de noord- kust van Celebes met hare baaien en inhammen in kaart te brengen, bezig met de opnemings van de Koetei-rivier.	

c) Het cijfer voor de torpedoboot *Cerberus* tusschen haakjes vermeld, betreft den diepgang van deelen die uitsteken.

N A M E N DER S C H E P E N.	Aantal achroeven.	Samenstelling. 1)	Op stapel gezet.	A. Te water gelaten. B. In Ned.-Indië aangekomen of alhier in dienst gesteld.	Grootste lengte in M. 2)	Grootste breedte in M. 3)	Grootste diepgang in d. M. 4)	Waterverspreiding in M² zee- water (1026 K.G.).	Geschut.	Torpedo- inrich- tingen.	Stoomvermogen in indicateur- paardekrachten.	Grootste proefvoortvaart. 5)	Brandstof- (steenkolen-) berg- ruimte in M³. 6)	Grootste vol te houden dienst- vaart.	Vaart bij voordeel bij brandstof- verbruik.	Af te leggen weg in zeemijlen met nor- malen voort- raad. 7)	Bij de vaart van kolom 18.	Bij de vaart van kolom 19.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.
<i>Blommendal</i>	..	Cp. Z.	1884 Amsterdam (Huygens en van Gelder)	A. . . . 1882 B. . . . 28 Dec. 1882	34.7	8.6	35	300	K. getr. van 7 c.M.	2	..	..	..	..	..	..	..	..
<i>Melville van Carnbee</i>	..	Cp. Z.	1881 Amsterdam (Maatschappij „de Atlas“)	A. . . . 1882 B. . . . 1 Jan. 1883	34.7	8.0	35	300	K. getr. van 7 c.M.	2	..	..	..	..	..	..	..	..
Wachtschepen.																		
<i>Gedeh</i>	..	H. Z.	1872 Soerabaja (Marine- etablissement)	A. . . . 1874 B. . . . 10 Sept. 1875	77	17.6	37.5	1420	K. v. 12 c.M. K.A. n° 2. „ „ 7.5 „ A. „ „ 3.7 „	6 4 2	..	..	..	..	..	..	..	..
<i>Bromo</i>	..	IJ. Z.	1873 Amsterdam (Kon. fabriek voor stoom- en andere werktuigen)	A. . . . 1874 B. . . . 3 Sept. 1875	64.6	9.36	40	1350	K. v. 12 c.M. K.A. n° 1. „ „ 12 „ „ „ „ „ 7.5 „ A. „ „ 3.7 „	3 1 1 2	..	..	..	..	..	..	..	..
Oorlogsstoomjacht.																		
<i>Satelliet</i>	1	IJ.	1877 Slikkerveer (Arie Smit)	A. . . . 1877	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..

AUXILIAIRE SKADER.

Panterschepen.																					
Prins Hendrik der Nederlanden.	2	IJ.	1865 Birkenhead (Gebr. Laird)	A. . . . 1866 B. . . . 25 Mei 1876	73.2	13.4	54.4	3375	K. getr. v. 23 c.M. „ v. 12 c.M. K.A. n°. 1 „ „ 7.5 „ A. „ „ 3.7 „ „ rev. v. 3.7 c.M. Mr. v. 7.5 c.M. A.	4 4 2 4 6 2				2000	11.4	475	8.5	5	2000	2800	
										22											
Piet Hein	2	S.	1893 Fijenoord (Nederlandsche stoomboot- maatschappij)	A. . . . 1894 B. . . . 16 Maart 1899	86.2	14.3	52.3	3520	K. v. 21 c.M. A. n°. 1 „ „ 15 „ „ „ „ „ 7.5 „ „ „ 3.7 „	3 2 6 8	1	2		4735	16	330	14.5	9	1350	2800	
										19											
Pantserdekschepen.																					
Holland	2	S.	1895 Amsterdam (Rijkswerf)	A. . . . 1896 B. . . . 16 Maart 1899	93.3	14.81	54	3900	K. van 7.5 c.M. A. Mr. v. 7.5 c.M. A. K. v. 15 c.M. n°. 2 „ „ 12 „ „ 1 „ „ 7.5 „ „ „ „ 3.7 „ „ rev. v. 3.7 c.M.	2 2 2 6 4 8 4		2	2		10 548 e) 19.62 f) 470						
										38											
Friesland	2	S.	1895 Rotterdam (Maatsch. voor scheeps- en werktuigbouw „Fijenoord“)	A. . . . 1896 B. . . . 16 Maart 1899	93.3	14.81	54	3900	K. van 7.5 c.M. A. Mr. v. 7.5 c.M. A. K. v. 15 c.M. n°. 2 „ „ 12 „ „ 1 „ „ 7.5 „ „ „ „ 3.7 „ „ rev. v. 3.7 c.M.	2 2 2 6 4 8 4		2	2		10 416 e) 19.87 f) 470						
										28											
Fregatten.																					
Koningin Emma der Nederlanden.	1	IJ. Z.	1876 Amsterdam (Rijkswerf)	A. . . . 1879 B. . . . 27 Oct. 1897	91.85	12.5	65	3528	K. v. 17 c.M. A. n°. 1 „ v. 12 c.M. K.A. „ „ „ „ 7.5 „ A. „ „ 3.7 „ „ rev. v. 3.7 c.M. Mr. v. 7.5 c.M. A.	6 8 2 8 6 2					2732	14.1	590	11	6	2000	4000
										32											

d) Gepantserde hoofden van 150 m.M.
e) Ruim 3 maanden na dokking.

Pantser in millimeters. 1)				Bevond zich op 31 December 1898 in:	BEMANNING.								Toestand op 1 April 1899.			Bijzondere aanteekeningen.	Verrichtingen, bewegingen, enz. gedurende het tijdvak van 1 April 1898 tot en met 31 Maart 1899. (Zie voor het dokken en herstellen de opgaven sub 6 van deze bijlage.)
Gordel.	Toren of barbette.	Comm. toren.	Dek.		Bepaalde sterkte (ongerekend de als bovenrol toegestane verhooging).		Aanwezige sterkte volgens op onderstaand tijdstip laatst ontvangen weekrapport.				Romp.	Werktuigen.	Ketels.				
					Euro-peanen.	Inlan-ders.	Euro-peanen.	Inlan-ders.	Euro-peanen.	Inlan-ders.							
														31 Dec. 1897.	31 Dec. 1898.		
22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.	36.	37.		
...	...	...	...	dienst	18	49	17	42	17	44	vrij goed	...	...	...	Verrichte opnemingen ter oostkust van het eiland Lingga en beoosten het eiland Singkep.		
...	...	...	...	dienst	18	49	18	47	18	49	vrij goed	...	...	...	Was in den aanvang van het behandelde tijdvak werkzaam beoosten het eiland Bintang en later in het noordelijk deel van den Lingga-archipel. Daarna verrichte de <i>Melville</i> eene opnemings van het kustgedeelte van Sumatra van af de Kateman-rivier tot hoek Datoe en werd den 13den Maart 1899 buiten dienst gesteld.		
...	...	...	...	dienst	118	37	186	68	168	43	bruikbaar	...	...	Wachtschip te Tandjong Priok (Batavia).	Begon meer en meer sporen van ouderdom te vertoonen.		
...	...	...	...	dienst	121	37	126	105	130	109	goed	...	...	Wachtschip te Soerabaja.	—		
...	...	...	...												Sedert 25 April 1898 tijdelijk bij de gouvernements-marine overgegaan.		

f) Normale brandstofberging.
g) Uiterste brandstofberging.

N A M E N DER S C H E P E N.		1.	2. Aantal schroeven.	3. Samenstelling. ¹⁾	4. Op stapel gezet.	5. A. Te water gelaten. B. In Ned-Indië aangekomen of aldaar in dienst gesteld.	6. Grootste lengte in M. ²⁾	7. Grootste breedte in M. ³⁾	8. Grootste diepgang in d.M. ⁴⁾	9. Waterverplaatsing in M ³ . zee- water (1026 K.G.).	Geschut.		Torpedo- inrich- tingen.			15. Stoomvermogen in indicateur- paardkrachten.	16. Grootste proefvoortvaart. ⁵⁾	17. Brandstof- (steenkolen-) berg- ruimte in M ³ . ⁶⁾	18. Grootste vol te houden dienst- vaart.	19. Vaart bij voordeelig brandstof- verbruik.	Af te leggen weg in zeemijlen met nor- malen voorraad. ⁷⁾	
											Soort.	Aantal stukken.	Buizen.	Kanonnen.	Sparren.					Bij de vaart van kolom 18.	Bij de vaart van kolom 19.	
Atjeh.		1	IJ. Z.	1875 Amsterdam (Rijkswerf)		A. . . . 1876 B. . . 27 Dec. 1895	91.85	12.5	65	3440	K. v. 17 c.M. A. n ^o . 1 A) 6 " " 12 c.M. K.A. " " 8 " " 7.5 " A. " " 2 " " 3.7 " " " 8 " rev. v. 3.7 c.M. " " 6 Mr. v. 7.5 c.M. A. " " 2					2700	13.51	550	11	6	2000	4000
												32										
Ruijter.		1	IJ. Z.	1879 Amsterdam (Rijkswerf)		A. . . . 1880 B. . . 7 Febr. 1897	92.10	12.5	67.4	3517	K. v. 17 c.M. A. n ^o . 1 A) 6 " " 12 c.M. K.A. " " 8 " " 7.5 " A. " " 2 " " 3.7 " " " 8 " rev. v. 3.7 c.M. " " 6 Mr. v. 7.5 c.M. A. " " 2					3305	14.87	450	11.5	6	2000	4400
												32										

A) De kanonnen van 17 c.M. A. n°. 1 van de fregatten *Atjeh* en *de Ruijter* werden te Soerabaja achtergelaten.

¹⁾ Hieronder ook eenig aan de bemanningssterkte onttrokken personeel, namelijk 6 officieren (waaronder 2 officieren-machinist) en 7 minderen, gebezigd in functien, waarop bij de „Bepaalde sterkte” niet was gerekend, en 2 stuurlieden met verlof buiten bezwaar van den lande.

Pantser in millimeters. 1)				Bevond zich op 31 Decenber 1898 in:	BEMANNING.						Toestand op 1 April 1899.			Bijzondere aantekeningen.	Verrichtingen, bewegingen, enz. gedurende het tijdvak van 1 April 1898 tot en met 31 Maart 1899. (Zie voor het dokken en herstellen de opgaven sub 6 van deze bijlage.)
Gordel.	Toren of barbette.	Comm. toren.	Dek.		Bepaalde sterkte (ongerekend de als bovenrol toegestane verhooging).		Aanwezige sterkte volgens op onderstaand tijdstip laatst ontvaangen weekrapport.				Romp.	Werktuigen.	Ketels.		
							31 Dec. 1897.		31 Dec. 1898.						
					Euro-peanen.	Inlan-ders.	Euro-peanen.	Inlan-ders.	Euro-peanen.	Inlan-ders.					
22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.	36.	37.
				dienst	266	50	247	50	260	48	goed	bruikbaar	bruikbaar		waartoe deze bodem tot 12 Februari 1899 bleef behooren. Op gemelden datum werd bedoelde scheepsmacht ontbonden en vertrok de <i>Koningin Emma</i> van Makassar via Tandjong Priok naar Olehle (Atjeh) om aldaar den stationsdienst van de <i>Prins Hendrik</i> over te nemen. Tijdens de <i>Koningin Emma</i> deel uitmaakte van de scheepsmacht beoosten Java en Borneo deed het schip af en toe dienst in de wateren van Lombok en vertoefde overigens te Makassar, van waar het, op verzoek van het civiel bestuur, ook een tocht maakte naar Boelekomba (afdeeling Zuiderdistricten van het gouvernement Celebes en onderhoorigheden) ten einde met eene landingsdivisie steun te verleenen bij eene voorgenomen arrestatie (verg. blz 35 van het verslag hiervóór). Was den 1sten April 1898 te Soerabaija, nam deel aan den sleeptocht van het 3000-tons dok van Soerabaija naar Poeloe Weh (Atjeh), en werd bij aankomst in Atjeh tijdelijk toegevoegd aan de scheepsmacht aldaar. Den 15den September vertrok de <i>Atjeh</i> naar Soerabaija en werd na aankomst aldaar gereed gemaakt voor de terugreis naar Nederland. Einde Januari 1899 werd Soerabaija verlaten en via Singapore naar Olehle gestoomd. Den 27sten Maart aanvaardde het schip de reis naar Nederland via de Kaap de Goede Hoop.
				dienst	266	50	250	48	274	48	goed	goed	goed		Behoorde in den aanvang van het behandelde tijdvak tot de scheepsmacht beoosten Java en Borneo, waartoe de <i>de Ruijter</i> tot 6 November 1898 bleef behooren. Gedurende dien tijd deed deze bodem af en toe dienst in de wateren van Lombok en verbleef overigens te Makassar, uitgenomen van 16 Augustus tot 7 October, gedurende welk tijdvak het fregat te Tandjong Priok vertoefde, eerst om in het droge dok aldaar onder de waterlijn te worden nagezien en schoongemaakt en daarna om luister bij te zetten bij de inhuldigingsfeesten. Den 24sten October vertrok de <i>de Ruijter</i> van Makassar naar Soerabaija om voor de terugreis naar Nederland (door het Suez-kanaal) te worden gereedgemaakt, welke terugreis den 25sten Januari 1899 aanvaard werd via Tandjong Priok, Singapore en Olehle (Atjeh). Deze laatste plaats werd den 12den Maart verlaten.
RECAPITULATIE.															
Indische militaire marine					1306	642	1450	776	1349	737					
Auxiliair eskader					1022	202	977	205	984	207					
Totaal ingeschreven in de rol der schepen					2328	844	2427	981	2333	944					
Personeel aan wal (in functien, waarop bij de „Bepaalde sterkte” was gerekend).					11	„	11	„	11	„					
Totaal-generaal					2339	844	2438	981	2344	944					

¹⁾ Hieronder ook eenig aan die bemanningssterkte onttrokken personeel, namelijk 6 officieren (waaronder 2 officieren-machinist) en 7 minderen, gebezigd in functien, waarop bij de „Bepaalde sterkte” niet was gerekend, en 2 stuurlieden met verlof buiten bezwaar van den lande.

Koloniaal verslag van 1896. [Nederlandsch (Oost-) Indië. Bijlage B.]

2. Specificatie betreffende het personeel der in Nederlandsch-Indië aanwezige oorlogsmarine bij het einde van elk der jaren 1897 en 1898.

OMSCHRIJVING.	Personeel d'r Indische militaire marine en van het auxiliair eskader, behalve dat van den stoomvaartdienst en het korps mariniers.			Stoomvaartdienst.			Mariniers.		Totalen.			
	Officie- ren.	Onderofficieren en minderen.		Officie- ren- machinist.	Onderofficieren en minderen.		Officie- ren.	Onderofficieren en minderen (Europe- anen).	Officie- ren.	Onderofficieren en minderen.		
		Europe- anen.	In- landers.		Europe- anen.	In- landers.				Europe- anen.	In- landers.	Te zamen.
Ult. 1897 { Bepaalde sterkte a) . . .	222	1450	503	6	289	360	7	462	235	2201	863	3064
{ Aanwezige sterkte b) . . .	230	1462	544	8	302	437	3	433	241	2197	981	3178
Ult. 1898 { Bepaalde sterkte a) . . .	216	1380	490	6	282	354	7	448	229	2110	844	2954
{ Aanwezige sterkte b) . . .	205	c) 1415	c) 549	9	d) 287	e) 395	2	426	216	2128	944	3072

a) Zonder de als „bovenrol" toegestane overschrijding met 10 pct.

b) Onder „Aanwezige sterkte" zijn ook de van boord geëvacueerden begrepen, ten getale van 7 officieren en 94 minderen op ult. 1897 en van 13 officieren en 106 minderen op ult. 1898. Behalve het personeel dat *vast* aangewezen is voor het vervullen van betrekkingen aan wal, op welk personeel (11 officieren) ook bij de „Bepaalde sterkte" gerekend is, werden op elk der beide tijdstippen nog 6 officieren en 7 minderen gebezigd in functiën of voor doeleinden, waarop bij de „Bepaalde sterkte" niet was gerekend. Voorts zijn onder de „Aanwezige sterkte" medegerekend de stuurlieden met verlof buiten bezwaar van den lande, ten getale van 2 op ult. 1897 en van 3 op ult. 1898.

c) De verschillende graden van Europeesch en van inlandsch matroos waren bij het einde van 1898 bezet als volgt:

G R A D E N.	Europeanen.		Inlanders.		A A N M E R K I N G E N.
	Bepaalde sterkte.	Aanwezige sterkte.	Bepaalde sterkte.	Aanwezige sterkte.	
Matrozen 1ste klasse	186	303	24	25	De <i>inlandsche</i> matrozen van een minderen graad dan de 1ste of 2de klasse worden enkel matrozen genoemd (zonder bijvoeging 3de klasse). Onder de Europeesche lichtmatrozen telde men op ult. 1898 1 „jongen", tegen 2 „jongens" op ult. 1897.
„ 2de „	267	333	21	20	
„ 3de „	334	289	193	318	
Lichtmatrozen	132	33	183	124	
Te samen	919	958	424	487	
In 1897 waren deze totalen	965	971	440	467	

d) 82 hoofdmachinisten, machinisten en aspirant-machinisten, benevens aan stokerspersoneel 203 koppen.

e) 238 vuurstokers 1ste en 157 2de klasse.

3. Statistiek over 1898 der aanvulling en verliezen onder het tot de oorlogsmarine in Nederlandsch-Indië behorende personeel.

Aanvulling.	EUROPEANEN.		INLANDERS. a)
	Officieren.	Onderofficieren en minderen.	
Aangebracht uit Nederland:			
per oorlogsschip <i>Koetei</i>	6	78	
per mail	44	269	
Te samen	50	347	
Aangenomen in Indië	„	„	86
Teruggekeerde gedeserteerden of vermisten	„	„	40
Bijgekomen door terugkomst van „verlof buiten bezwaar van den lande"	3	„	„
	53	347	
Totalen	400		96
Verliezen.	EUROPEANEN.		INLANDERS. a)
	Officieren.	Onderofficieren en minderen.	
Teruggekeerd naar Nederland:			
(allen per mail) b)	75	388	
Ontslagen	2	9	c) 92
Overleden	„	16	„
Gedeserteerd of vermist	„	3	32
Afgevoerd ter zake van verleend „verlof buiten bezwaar van den lande"	1	„	„
	78	416	
Totalen	494		133

a) Na het afrukken van den tekst van hoofdstuk E van het verslag werd uit Indië nog ontvangen de volgende bij het departement der marine opgemaakte percentsgewijze berekening betreffende het verloop van het inlandsch personeel der oorlogsvloot over de jaren 1891 t/m 1898, hier opgenomen in verband met de gedachtenwisseling over dat verloop gevoerd bij de schriftelijke behandeling met de Tweede Kamer der Staten-Generaal van de Indische begroting voor 1899 (zie Voorloopig Verslag, blz. 24, en Memorie van Antwoord, blz. 48/49). De opgegeven verhoudingscijfers hebben betrekking tot de sterkte, gemiddeld aanwezig geweest gedurende elk jaar.

J A R E N.	Percentsgewijze verlies ten gevolge van:					Totaal percentsgewijs verlies	Bijgekomen door	
	desertie.	overlijden.	dienst-eindiging.	verwijdering wegens veroordeeling.	afkeuring.		reëngagement.	aanneming.
1891	5.70	4.10	0.73	0.10	36.00	46.63	12.10	51.00
1892	4.77	3.00	1.06	0.47	23.00	32.30	23.60	35.10
1893	4.53	4.10	2.20	0.27	20.40	31.50	16.50	22.80
1894	7.18	5.00	1.70	0.34	17.00	31.22	23.70	38.55
1895	3.66	4.66	2.33	1.17	16.20	28.02	23.80	27.80
1896	4.33	5.00	2.40	0.30	17.90	29.93	25.90	15.70
gemiddeld over 6 jaren	5.03	4.31	1.73	0.14	21.75	33.26	20.80	34.83
1897	2.64	1.90	3.50	0.40	6.08	14.52	33.50	10.30
1898	3.00	0.90	4.10	0.20	4.63	12.83	36.80	9.26

b) Onder deze teruggekeerden zijn ook begrepen zij die voor verderen dienst in Indië werden afgekeurd. Dit laatste was in 1898 het geval met 194 Europeanen (zie de opgaven sub 4 van deze bijlage), van welke afgekeurden er echter 12 in het voorafgaand staatje niet zijn medegemeld, omdat zij op ult. 1898 nog niet naar Nederland waren vertrokken.

c) Hieronder ook de afgekeurden. Blijkens evenvermelde opgaven werden in 1898 in het geheel 40 inlandsche schepelingen voor verderen dienst afgekeurd.

Koloniaal verslag van 1899. [Nederlandsch (Oost-) Indië. Bijlage B.]

4. Statistiek van de bij het Indisch- en het auxiliair eskader in Nederlandsch-Indië gedurende elk der jaren 1894 t/m 1898 behandelde zieken, benevens afzonderlijke opgaven nopens de afgekeurden en de overledenen

1°. Algemeen overzicht.

JAREN.	Aantal zieken aan boord der oorlogsschepen in behandeling op 1 Januari.	Aantal ziektegevallen gedurende den loop van het jaar bijgekomen.	Te zamen.	Daarvan :				Van de geëvacueerden overleden er : a)	Recapituleerende opgaven.					
				herstelden aan boord der oorlogsschepen.	werden geëvacueerd naar de hospita-len, herstel-lingsoor-den, enz.	overleden of kwamen om aan boord der oorlogsschepen.	bleven op 31 December aan boord der oorlogsschepen in be-handeling.		Gemid-delde sterkte op de vloot (volgens de zieken-rapporten).	Aantal ziektegevallen		Percents-gewijze verhou-ding tot de ge-middelde sterkte.	Totaal over-lede-nen (zie de kolom-men 7 en 9).	Percents-gewijze verhou-ding tot de ge-middelde sterkte.
										gedu-rende den loop van het jaar voorge-komen.	gemid-deld per dag.			
1.	2.	3.	4.	5.	6	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	
Europeanen.														
1894	154	4792	4946	3694	1068	6	178	13	3020	4792	13.12	0.43	19	0.62
1895	178	4656	4834	3563	1109	6	156	15	2663	4656	12.75	0.47	21	0.78
1896	156	4069	4225	2956	1125	23	121	12	2636	4069	11.14	0.42	35	1.32
1897	121	3909	4030	2813	965	25	227	15	2922	3909	10.70	0.36	40	1.36
1898	227	5264	5491	4177	1147	7	160	9	2958	5264	14.42	0.48	16	0.54
Inlanders.														
1894	60	1842	1902	1276	554	10	62	47	1177	1842	5.04	0.42	57	4.84
1895	62	1684	1746	1106	566	5	69	51	1165	1684	4.61	0.39	56	4.80
1896	69	1466	1535	976	475	8	76	37	1095	1466	4.01	0.36	45	4.10
1897	76	1453	1529	1089	374	5	61	14	1064	1453	3.98	0.39	19	1.89
1898	61	1427	1488	1202	243	4	39	5	948	1427	3.90	0.41	9	0.94

a) Hieronder ook gesneuvelden en zij, die overleden, terwijl zij met particuliere schepen werden vervoerd.

2°. Rangschikking van de lijdens (voor zooveel gedurende het behandelde jaar in verpleging gekomen) naar de voornaamste ziektevormen. b)

BEHANDELD WEGENS:	EUROPEANEN.					INLANDERS.				
	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Endemische ziekten	1628	1735	1141	1071	2020	826	757	614	532	549
Sporadische ziekten	1019	871	987	890	1128	180	192	185	206	205
Epidemische ziekten	5	10	22	21	..	26	9	2	2	..
Verwondingen en accidenten	556	508	507	495	598	147	168	170	152	178
Chirurgische ziekten	494	433	404	422	576	111	125	105	83	134
Oogziekten	81	98	57	60	63	169	92	73	94	64
Venerische ziekten	922	910	865	850	763	349	307	290	348	256
Koorts-vrije huidziekten	85	91	86	100	116	34	34	27	36	41
Totaal	4792	4656	4069	3909	5264	1842	1684	1466	1453	1427

b) Hoevelen ter zake van berriberri of cholera onder behandeling kwamen, vindt men niet afzonderlijk opgegeven.

3°. Rangschikking als voren van de afgekeurden en de overledenen.

JAREN.	Berriberri.		Cholera.		Malaria-ziekten.		Sporadische ziekten.		Chirurgische ziekten.		Oogziekten.		Venerische ziekten.		Gesneuveld.		Verdronken of op andere wijze omgekomen.		Totalen.	
	Eu-ropea-nen.	Inlan-ders.	Eu-ropea-nen.	Inlan-ders.	Eu-ropea-nen.	Inlan-ders.	Eu-ropea-nen.	Inlan-ders.	Eu-ropea-nen.	Inlan-ders.	Eu-ropea-nen.	Inlan-ders.	Eu-ropea-nen.	Inlan-ders.	Eu-ropea-nen.	Inlan-ders.	Eu-ropea-nen.	Inlan-ders.	Eu-ropea-nen.	Inlan-ders.
Afgekeurden. d)																				
1894	78	190	..	..	20	1	119	9	12	2	3	4	9	1	..	..	..	..	241	207
1895	72	196	..	..	51	..	160	13	19	2	1	1	3	..	..	..	..	..	306	212
1896	80	191	..	..	47	1	124	18	22	4	1	2	9	3	..	..	..	..	283	219
1897	36	53	2	..	28	1	148	12	16	3	5	3	2	1	..	..	..	..	237	73
1898	23	20	..	..	22	2	119	12	21	4	7	1	2	1	..	..	..	..	194	40
Overledenen.																				
1894	1	49	..	..	8	..	5	3	..	..	..	..	..	1	1	..	4	4	19	57
1895	2	37	..	..	10	1	4	10	..	..	..	..	..	..	..	..	5	8	21	56
1896	..	34	18	3	6	..	3	5	..	..	..	..	..	..	..	..	8	3	35	45
1897	1	11	27	1	6	..	4	7	..	..	..	..	..	..	..	..	2	..	40	19
1898	1	3	..	..	5	..	4	5	..	1	..	..	..	..	1	..	5	..	16	9

c) Hieronder zijn ook medezerekend diegenen, die aan de gevolgen van hunne voor den vijand bekomen wonden overleden.

d) Hieronder, wat de Europeanen betreft, de wegens ziekte naar Nederland teruggekeerden.

Koloniaal verslag van 1899. [Nederlandsch (Oost-) Indië. Bijlage B.]

5. Opgaven betreffende de kosten van dokken, schoonmaken, schilderen, herstellingen en aanbrengen van wijzigingen aan de hieronder genoemde schepen a) der Indische militaire marine.

N A A M VAN HET S C H I P.	KOSTEN van het schip geheel gereed in Ned.-Indië.	JAAR.	Jaarlijksche uitgaven aan herstellingen, enz.		N A A M VAN HET S C H I P.	KOSTEN van het schip geheel gereed in Ned.-Indië.	JAAR.	Jaarlijksche uitgaven aan herstellingen, enz.	
			Bedrag	Percents- gewijze in verhouding tot de kosten nieuw. (Zie kolom 2.)				Bedrag	Percents- gewijze in verhouding tot de kosten nieuw. (Zie kolom 2.)
1.	2.	3.	4.	5.	1.	2.	3.	4.	5.
<i>Sumatra</i> (In Ned.-Indië aangeko- men 22 Nov. 1891.)	f 1 066 000	1891 1892 1893 1894 1895 1896 1897 1898	f 6 113.23 5 827.52 25 772.22 b) 32 476.56 b) 98 433.50 8 905.47 ⁵ 14 026.94 ⁵ b) 35 680.77	0.57 0.55 2.42 3.05 9.23 0.84 1.32 3.34	<i>Ceram</i> (Aankomst als voren 29 Oct. 1887.)	f 356 120	1887 1888 1889 1890 1891 1892 1893 1894 1895 1896 1897 1898	f 2 855.22 ⁵ 3 389.15 11 656.94 1 730.21 4 185.56 ⁵ 6 233.06 6 079.64 ⁵ 5 952.81 ⁵ 9 450.93 ⁵ 4 113.59 ⁵ b) 49 733.93 ⁵	0.80 0.95 3.27 0.48 1.18 1.75 1.71 1.67 2.57 1.15 13.97
			f 227 236.22 zijnde gemid- deld per jaar f 31 960.08 ⁵	21.32 zijnde gemid- deld per jaar 3.00				f 105 081.07 ⁵ zijnde gemid- deld per jaar f 9 407.43 ⁵	29.50 zijnde gemid- deld per jaar 2.64
<i>Java</i> (Aankomst als voren 8 Juni 1886.)	f 599 300	1886 1887 1888 1889 1890 1891 1892 1893 1894 1895 1896 1897 1898	f 5 412.80 13 132.07 ⁵ 3 029.20 ⁵ 3 987.85 ⁵ b) 57 392.02 b) 77 000.71 ⁵ b) 55 336.49 ⁵ 3 262.05 ⁵ 2 929.33 ⁵ 1 701.65 ⁵	0.90 2.19 0.51 0.66 9.58 12.85 9.23 0.54 0.49 0.28	<i>Flores</i> (Aankomst als voren 28 Oct. 1887.)	f 357 140	1887 1888 1889 1890 1891 1892 1893 1894 1895 1896 1897 1898	f 2 465.87 31.50 4 130.64 5 952.08 ⁵ 6 861.88 ⁵ 5 963.31 ⁵ 5 024.43 13 410.06 ⁵ b) 13 068.54 c) 41 494.78 ⁵ b) 27 751.11 ⁵	0.67 0.01 1.16 1.67 1.92 1.67 1.41 3.75 3.66 11.62 7.77
			f 223 184.21 zijnde gemid- deld per jaar f 17 769.44 ⁵	37.23 zijnde gemid- deld per jaar 2.96				f 126 094.22 zijnde gemid- deld per jaar f 11 288.65	35.31 zijnde gemid- deld per jaar 3.16
<i>Borneo</i> (Aankomst als voren 6 Febr. 1894.)	f 601 500	1894 1895 1896 1897 1898	f 7 029.12 ⁵ 1 083.29 ⁵ 15 167.19 ⁵ 1 967.68 14 095.13	1.17 0.18 2.52 0.33 2.33	<i>Nias</i> (Aankomst als voren 11 April 1896.)	f 410 590	1896 1897 1898	f 662.11 ⁵ 3 271.48 5 642.36	0.15 0.79 1.38
			f 39 342.42 ⁵ zijnde gemid- deld per jaar f 8 008.66	6.53 zijnde gemid- deld per jaar 1.33				f 9 575.95 ⁵ zijnde gemid- deld per jaar f 3 507.67 ⁵	2.32 zijnde gemid- deld per jaar 0.85
<i>Lombok</i> (Aankomst als voren 21 Mei 1892.)	f 448 000	1892 1893 1894 1895 1896 1897 1898	f 3 791.05 ⁵ 4 149.96 2 882.60 21 073.03 ⁵ 2 641.94 ⁵ 70.00	0.84 0.93 0.64 4.70 0.59 0.02	<i>Mataram</i> (Aankomst als voren 31 Maart 1897.)	f 381 630	1897 1898	f d) 11 621.04 ⁵ 4 357.35	3.04 1.14
			f 34 608.59 ⁵ zijnde gemid- deld per jaar f 5 227.88 ⁵	7.72 zijnde gemid- deld per jaar 1.17				f 15 978.38 ⁵ zijnde gemid- deld per jaar f 9 078.62 ⁵	4.18 zijnde gemid- deld per jaar 2.37
<i>Sumbawa</i> (Aankomst als voren 7 Juni 1892.)	f 419 800	1892 1893 1894 1895 1896 1897 1898	f 3 287.89 2 620.28 ⁵ 4 442.49 ⁵ 8 064.07 ⁵ 1 177.74 ⁵ 8 953.54 ⁵ 363.40	0.78 0.62 1.06 1.92 0.28 2.14 0.09	<i>Edi</i> (Aankomst als voren 13 Aug. 1897.)	f 406 000	1897 1898	f 1 967.75 3 654.29 ⁵	0.48 0.48
			f 28 909.13 ⁵ zijnde gemid- deld per jaar f 4 406.88	6.89 zijnde gemid- deld per jaar 1.05				f 5 622.01 ⁵ zijnde gemid- deld per jaar f 4 073.91 ⁵	1.38 zijnde gemid- deld per jaar 1.00
					<i>Serdang</i> (Aankomst als voren 7 Dec. 1897.)	f 406 000	1897 1898	f 3 336.11 3 336.11 zijnde gemid- deld per jaar f 3 117.86	0.82 0.82 zijnde gemid- deld per jaar 0.77
					<i>Koeti</i> (Aankomst als voren 5 Nov. 1898.)	f 386 965	1898	f 150.00 150.00 zijnde gemid- deld per jaar f 937.50	0.04 0.04 zijnde gemid- deld per jaar 0.25
					<i>Cerberus</i> (torpedoboot) (Aankomst als voren 6 Febr. 1889.)		1889 t/m 1897 1898	f 28 929.06 ⁵ c) 12 394.05 f 41 323.11 ⁵ zijnde gemid- deld per jaar f 4 174.05	

a) Deze opgaven betreffen enkel de na 1885 in dienst gestelde schepen.

b) Deze uitgaven betreffen eene groote herstelling aan romp, werktuigen en ketels.

c) Onder dit bedrag is begrepen f 9540,29⁵ voor den aankoop van nieuwe ketels, welke in 1898 zijn ingezet.

d) Deze uitgaven werden voornamelijk veroorzaakt door eene herstelling aan den romp, ter versterking van het dekverband onder de kanonnen van 10.5 c.M. A

e) Deze uitgaven betreffen eene groote herstelling aan romp en ketel, zoomede de transformatie tot vischtorpedoboot.

6. Opgaven over het tijdvak 1 April 1898 t/m 31 Maart 1899 betreffende het dokken, enz. door schepen der oorlogs- en der gouvernementsmarine.

1°. Te Soerabaija (marine-etablissement), te Sabang (gouvernementsdok) en te Tandjong Priok (particuliere werf).

NAMEN DER SCHEPEN.	Plaats waar het schip is gedokt of gerepareerd.	Datum van aankomst. 1)	Datum van vertrek. 1)	VERDERE AANTEKENINGEN.
Indische militaire marine.				
<i>Koning der Nederlanden</i>	Soerabaija	Was gedurende het geheele be- handelde tijdvak aanwezig.		Wordt tot wachtschip vertimmerd.
<i>Cerberus</i>	id.	id.		De herstelling en inrichting tot vischtorpedoboot was in Februari 1899 afgeloopen.
<i>Ceram</i>	id.	id.		Belangrijke herstellingen, nieuwe ketels; werd van 2 tot 6 Juni 1898 gedokt.
<i>Gedeh</i>	Tandjong Priok	id.		Van 23 Mei 1898 tot 12 Juni 1898 gedokt.
<i>Flores</i>	Soerabaija	Was 1 April 1898 reeds aanwezig	1 Juli 1898	Belangrijke herstellingen, nieuwe ketels; werd 31 Mei 1898 tot 1 Juni 1898 gedokt en 16 Juni 1898 in dienst gesteld.
<i>Satelliet</i>	id.	id.	29 April "	25 April 1898 tijdelijk als gouvernementsstoomschip in dienst gesteld; werd van 25 tot 28 April 1898 gedokt.
<i>Borneo</i>	id.	id.	11 Juli "	Dokken en herstellen.
<i>Sumatra</i>	Tandjong Priok	30 April 1898	10 Mei "	Dokken.
	Soerabaija	16 Mei "	21 " "	Enkele herstellingen.
	id.	11 Aug. "	14 Aug. "	Id.
	Tandjong Priok	15 " "	12 Sept. "	Dokken.
	Soerabaija	14 Sept. "	11 Febr. 1899	Herstellen.
	Tandjong Priok	13 Febr. 1899	21 " "	Dokken.
<i>Serdang</i>	Soerabaija	4 Mei 1898	11 Mei 1898	Id.
	id.	9 Oct. "	31 Oct. "	Dokken en enkele herstellingen.
	id.	28 Maart 1899	Ult. Maart nog aanwezig	Id.
<i>Edi</i>	id.	12 Mei 1898	20 Mei 1898	Dokken.
	id.	1 Dec. "	19 Dec "	Dokken en enkele herstellingen.
<i>Soembing</i>	id.	16 Mei "	—	Werd 16 Juni 1898 buiten dienst gesteld en bij onderzoek waarvoor van 30 Augustu 1898 tot 23 September 1898 werd gedokt, als oorlogsschip afgekeurd en bestemd voor loodsstationsschip.
<i>Sumbawa</i>	Sabang (Poeloe Weh)	15 Juni "	22 Juni 1898	Dokken.
	id.	19 Juli "	21 Juli "	Id.
	id.	21 Nov. "	24 Nov. "	Id.
<i>Java</i>	Soerabaija	5 Oct. "	5 " "	Dokken en eenige herstellingen.
<i>Makassar</i>	Sabang (Poeloe Weh)	18 " "	28 Oct. "	Dokken.
	id.	28 Febr. 1899	3 Maart 1899	Id.
<i>Batavia</i>	id.	1 Nov. 1898	2 Nov. 1898	Id.
<i>Bali</i>	id.	4 " "	10 " "	Id.
<i>Madura</i>	id.	13 " "	17 " "	Id.
<i>Lombok</i>	id.	2 Dec. "	10 Dec. "	Id.
<i>Mataram</i>	id.	10 Dec. "	13 " "	Id.
<i>Koetei</i>	id.	20 " "	24 " "	Id.
<i>Nias</i>	id.	8 Febr. 1899	10 Febr. 1899	Id.
<i>Siboga</i>	Soerabaija	13 " "	7 Maart "	Enkele voorzieningen met het oog op de aanstaande wetenschappelijke expeditie.

Auxiliair eskader.

<i>Koningin Emma der Nederlanden</i>	Soerabaija	3 Juni 1898	20 Juni 1898	Enkele herstellingen.
<i>de Ruijter</i>	Tandjong Priok	18 Febr. 1899	7 Maart 1899	Dokken.
	id.	19 Aug. 1898	3 Oct. 1898	Id.
<i>Atjeh</i>	Soerabaija	29 Oct. "	26 Jan. 1899	Herstellen.
	id.	30 Sept. "	29 " "	Id.

Gouvernementsmarine.

<i>Sperwer</i>	Soerabaija	Op 1 April 1898 reeds te Soerabaija aanwezig	17 Juni 1898	Belangrijke herstellingen en ingericht tot bebakningsvaartuig; werd van 25 tot 31 Mei 1898 gedokt en 15 Juni 1898 in dienst gesteld.
	id.	7 Aug. 1898	16 Aug. 1898	Dokken en enkele herstellingen.
<i>Reiger</i>	id.	Bij het verblijf te Soerabaija telkens tusschen de reizen		Eenige herstellingen; gedokt van 14-15 Maart 1899.
<i>Glatik</i>	id.	13 April 1898	20 April 1898	Dokken.
	Tandjong Priok	25 Aug. "	20 Sept. "	Enkele herstellingen.
	Soerabaija	22 Sept. "	18 Oct. "	Dokken en eenige herstellingen.
	Sabang (Poeloe Weh)	20 Febr. 1899	23 Febr. 1899	Dokken.
<i>Zeeduif</i>	Soerabaija	6 Juni 1898	11 Juni 1898	Enkele herstellingen.
<i>Raaf</i>	id.	7 " "	7 Aug. "	Dokken en herstellen.
<i>Gier</i>	Sabang (Poeloe Weh)	8 Oct. "	14 Oct. "	Dokken.
<i>Barito</i>	Soerabaija	17 " "	8 Nov. "	Dokken en enkele herstellingen.
<i>Albatros</i>	Sabang (Poeloe Weh)	14 Jan. 1899	19 Jan. 1899	Dokken.
<i>Arend</i>	Soerabaija	1 Maart "	Ult. Maart 1899 nog te Soerabaija aanwezig	Dokken en herstellen.

1) De opgegeven datums geven de grenzen aan van het geheele tijdvak, gedurende hetwelk de schepen te Soerabaija of te Tandjong Priok vertoefden en niet slechts die van het tijdvak gedurende hetwelk de schepen in herstelling of in dok zijn geweest. De opgegeven datums voor de te Sabang gelokt hebbende schepen zijn echter die van opneming in dok en te-water-lating.

2°. Te Singapore en te Pinang.

NAMEN DER SCHEPEN.	Plaats waar het schip is gedokt of gerepareerd.	Datum van aankomst	Datum van vertrek.	Kosten.	VERDERE AANTEKENINGEN.
Indische militaire marine.					
Madura	Pinang	Was 1 April 1898 reeds te Pinang	4 April 1898	f 7 533,37 ⁵	Dokken en herstellen.
Nias	id.	4 April 1898	22 " "	1 735,07 ⁵	Id.
Mataram	id.	28 Aug. "	8 Oct. "	3 907,28 ⁵	Id.
	id.	27 Juni "	13 Aug. "	3 790,41 ⁵	Id.
	id.	30 Maart 1899	Ult Maart 1899 nog te Pinang aanwezig	—	
Bali	id.	23 Aug. 1898	27 Sept. 1898	1 155,12	Herstellen.
Bloomendal	Singapore	11 Sept. "	16 Oct. "	2 142,80	Dokken en eenige herstellingen.
Akasser	Pinang	15 Nov. "	29 Dec. "	3 439,11	Herstellen.
				f 23 503,78	

Gouvernementsmarine.

Tamang	Pinang	4 April 1898	22 April 1898	f 801,77	Dokken en enkele herstellingen.
Flamingo	id.	2 Mei "	21 Mei "	457,03	Eenige herstellingen.
	id.	18 Dec. "	14 Maart 1899	6 209,65 ⁵	Dokken en herstellen.
Albatros	id.	28 Juni "	11 Aug. "	6 604,21 ⁵	Id.
Havik	id.	13 Sept. "	3 Dec. "	4 433,54	Id.
Satelliet	Singapore	13 Dec. "	18 " "	485,50	Dokken.
				f 18 991,71	

7. Opgaven nopens den omvang van het bedrijf bij het marine-etablisement te Soerabaija.

1°. Specificatie der verwerkte bedragen in 1897 en 1898.

	1897.			1898.		
	Materialen.	Arbeids- loon.	Totaal.	Materialen.	Arbeids- loon.	Totaal.
Wegens werkzaamheden ten behoeve van:						
de inrichting zelve	f 137 001	f 211 994	f 348 005	f 70 929	f 113 237	f 184 166
den magazijnsvoorraad en de conservatie van stoomketels	16 412	38 635	55 047	17 352	40 575	57 927
de stoomschepen van het auxiliair eskader	15 457	11 581	27 038	33 592	24 569	58 161
de schepen, stoombarkassen en torpedoboot der Indische militaire marine	71 724	78 340	150 064	158 157	172 066	330 223
de schepen en adviesbooten der gouvernementsmarine	30 143	24 989	55 132	38 372	33 464	71 836
Wegens andere werkzaamheden ten behoeve der marine (transport van materiaal en levens- middelen, sloopen van schepen, laden van steenkolen, enz.)	674	13 058	13 732	329	13 434	13 763
Wegens werkzaamheden ten behoeve van:						
andere diensttakken onder beheer van het departement van marine (bebakening, kustver- lichting, loodswezen, havendepartementen, enz.)	22 260	25 999	48 265	29 477	25 071	54 548
andere departementen dan dat der marine	32 743	31 586	64 329	25 620	29 252	54 872
Wegens werken hiervoor niet genoemd (daaronder ook die aan vreemde oorlogsschepen en voor particulieren)	4 461	7 490	11 951	13 345	9 826	23 171
Totaal	f a) 330 881	f 442 682	f 773 563	f a) 387 173	f 461 494	f 848 667

a) Hierbij niet gerekend de waarde der uitrustingsartikelen, die uit de magazijnen aan de schepen verstrekt worden.

2°. Verdere opgaven betreffende den omvang van het bedrijf van het marine-etablisement over de jaren 1894 t/m 1898.

J A R E N.	Aantal verrichte dagdiensten		Uitbetaalde arbeidsloon			Geldswaarde der verwerkte materialen	Verbruikte hoeveelheden (in K G.).		Aantal arbeiders gemiddeld dagelijks te werk (buiten hen, die op taak werkten).	Gemiddeld dagloon	
	door ambachts- lieden.	door koelies. a)	aan taakwerk. b)	aan daggelden. c)	Te zamen c)		IJzer (bewerkt en onbewerkt).	Steenkolen (waaronder ook smeed- kolen en cokes). d)		voor ambachts- lieden.	voor koelies.
1894	f 470 887	f 189 089	f 172 405	f 502 399	f 674 804	f 505 856	616 717	3 101 008	2207	f 0,82 ⁵	f 0,42
1895	410 674	172 722	167 575	497 431	665 006	512 042	482 303	3 059 475	2058	0,83	0,42
1896	362 234	141 627	147 130	396 874	544 004	366 167	401 514	2 457 445	1690	0,85	0,42 ⁵
1897	239 084	80 090	179 650	263 032	442 682	330 881	780 919	2 319 922	1067	0,90	0,42
1898	227 282	128 971	191 518	269 975	461 493	387 173	590 633	2 478 383	1203	0,84 ⁷	0,41 ⁸

a) Ook de koelies (waaronder in deze opgaven tevens de politie-oppassers en magazijnsknechts zijn medegerekend) zijn vrije lieden.

b) Onder de in deze kolom genoemde sommen zijn over de jaren 1894 t/m 1898 wegens aankoop van materialen, enz., begrepen de volgende sommen: f 8826, f 16 395, f 8278, f 27 776 en f 13 731.

c) Onder de uitbetaalde arbeidsloonen was ter zake van overwerk achtereenvolgens begrepen: f 25 503, f 41 712, f 7337, f 7657 en f 9717. De aanzienlijke vermindering in 1896, 1897 en 1898 is een gevolg van de genomen maatregelen om het overwerken te beperken.

d) Hieronder is niet begrepen het steenkolenverbruik der baggervloot.